

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Οκτωβρίου 1989

σχετικά με ενίσχυση που χορηγείται στη Γαλλία στους κτηνοτρόφους-παραγωγούς σιτηρών και χρηματοδοτείται μέσω της επιστροφής ειδικών φόρων και φόρων υπέρ τρίτων

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(90/197/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Εκτιμώντας ότι:

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2759/75 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1975 περί κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα του χοιρείου κρέατος⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1249/89⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 21,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 805/68 του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1968 σχετικά με την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα του βοείου κρέατος⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 571/89⁽⁴⁾, και ιδίως το άρθρο 24,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2777/75 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1975 σχετικά με την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα του κρέατος πουλερικών⁽⁵⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1235/89⁽⁶⁾, και ιδίως το άρθρο 23,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ, για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους⁽⁷⁾,

(¹) ΕΕ αριθ. L 282 της 1. 11. 1975, σ. 1.
 (²) ΕΕ αριθ. L 129 της 11. 5. 1989, σ. 12.
 (³) ΕΕ αριθ. L 148 της 28. 6. 1968, σ. 24.
 (⁴) ΕΕ αριθ. L 61 της 4. 3. 1989, σ. 43.
 (⁵) ΕΕ αριθ. L 282 της 1. 11. 1975, σ. 77.
 (⁶) ΕΕ αριθ. L 128 της 11. 5. 1989, σ. 29.
 (⁷) ΕΕ αριθ. C 35 της 11. 2. 1989, σ. 17.

I

Μετά από καταγγελία, η Επιτροπή πληροφορήθηκε την ύπαρξη καθεστώτος το οποίο προβλέπει ότι οι γάλλοι κτηνοτρόφοι-παραγωγοί σιτηρών επιτυγχάνουν την επιστροφή των ειδικών φόρων (εισφορές αλληλεγγύης, δασμός Bapsa — παραγωγοί) που εξοφλούνται κατά την παράδοση σιτηρών σε εγκεκριμένο για την εισπραξη πρόσωπο (διορθωτικός δημοσιονομικός νόμος για το 1982 της 30ής Δεκεμβρίου 1982). Δύο διατάγματα της 26ης Οκτωβρίου 1983 επεξέτειναν αυτό το καθεστώς και στους φόρους υπέρ τρίτων (φόρος FASC και φόρος FNDA).

Δυνάμει του καθεστώτος αυτού, οι γάλλοι κτηνοτρόφοι-παραγωγοί σιτηρών μπορούν να επιτύχουν την επιστροφή αυτών των φόρων εντός του ορίου των 300 τόνων σιτηρών ανά περίοδο εμπορίας και μέχρι την ποσότητα των προϊόντων ιδίου χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στις ζωοτροφές που αγοράζονται για τις ανάγκες της εκτροφής.

II

1. Με επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 1988 προς τη γαλλική κυβέρνηση, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι αποφάσισε να κινηθεί κατά της εν λόγω ενίσχυσης τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ.

2. Με τη συγκεκριμένη επιστολή, η Επιτροπή πληροφορήθηκε τις γαλλικές αρχές ότι έκρινε ότι η εν λόγω ενίσχυση εμφανίζεται ως ενίσχυση λειτουργίας, η οποία δεν μπορεί να έχει κανένα διαρκές αποτέλεσμα στην ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα δεδομένου ότι οι συνέπειες του μέτρου αυτού παύουν με την κατάργηση του μέτρου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τέτοια μέτρα είναι κατ' αρχήν, ασυμβίβαστα με την κοινή αγορά.

Εξάλλου, η κοινοτική νομοθεσία στο τομέα της κτηνοτροφίας αποτελεί ένα πλήρες και αποκλειστικό σύστημα, το οποίο αφαιρεί κάθε δυνατότητα από τα κράτη μέλη να λάβουν συμπληρωματικά μέτρα για την υποστήριξη του εισοδήματος των παραγωγών.

Η εν λόγω ενίσχυση συνιστά, ως εκ τούτου, παράβαση των σχετικών κοινοτικών διατάξεων.

3. Η Επιτροπή στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, κάλεσε τη γαλλική κυβέρνηση να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Η Επιτροπή κάλεσε επίσης τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

III

Με επιστολή της 1ης Μαρτίου 1989, η γαλλική κυβέρνηση απάντησε στην προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής.

Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το καθεστώς αυτό, δεν συνιστά ενίσχυση αλλά έχει ως στόχο να απαλλάξει τους κτηνοτρόφους-παραγωγούς σιτηρών, οι οποίοι δεν διαθέτουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις επεξεργασίας από το ενδεχόμενο να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης από τους κτηνοτρόφους-παραγωγούς που επεξεργάζονται οι ίδιοι τις εσοδείες τους και δεν πληρώνουν τους φόρους που εισπράττονται για την εμπορία των σιτηρών. Επιτρέπει, ως εκ τούτου, την ίση μεταχείριση μεταξύ γάλλων κτηνοτρόφων-παραγωγών σιτηρών.

Οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι αυτό το σύστημα εντάσσεται στο πλαίσιο της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με την τήρηση της γενικής αρχής ισότητας, αρχή που αναγνωρίστηκε μεταξύ άλλων στην υπόθεση 300/86⁽¹⁾.

Οι γαλλικές αρχές θεωρούν επιπλέον, ότι η κατάσταση των κτηνοτρόφων-παραγωγών σιτηρών δεν μπορεί να συγκριθεί με αυτήν των κτηνοτρόφων που δεν παράγουν σιτηρά.

Οι απόψεις αυτές αναπτύχθηκαν προφορικά κατά τη διάρκεια μιας σύσκεψης με την Επιτροπή στις 25 Απριλίου 1989.

IV

Όσον αφορά τα επιχειρήματα των γαλλικών αρχών, πρέπει να τονισθούν τα εξής:

- η επιστροφή αυτών των φόρων στους κτηνοτρόφους-παραγωγούς σιτηρών πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση χορηγούμενη μέσω κρατικών πόρων κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΟΚ. Πράγματι, σύμφωνα με την νομολογία του Δικαστηρίου «μέτρο της δημόσιας αρχής που ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα δεν αποβάλλει το χαρακτήρα χαριστικού προνομίου λόγω του ότι χρηματοδοτείται εν μέρει ή

συνολικά από εισφορές που επιβάλλονται από τη δημόσια αρχή και βαρύνουν τις εν λόγω επιχειρήσεις»⁽¹⁾,

- παρά το γεγονός ότι στην υπόθεση 300/86 το Δικαστήριο έκρινε ανίσχυρο το άρθρο 1 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2040/86 της Επιτροπής⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2572/86 της Επιτροπής⁽³⁾, «στο μέτρο που απαλλάσσει από την εισφορά συνυπευθυνότητας τις πρώτες μεταποιήσεις σιτηρών που πραγματοποιούνται στην εκμετάλλευση του παραγωγού μέσω εγκαταστάσεων της εν λόγω εκμεταλλεύσεως, εφόσον το προϊόν της μεταποίησης χρησιμοποιείται στην ίδια αυτή εκμετάλλευση, ενώ δεν προβλέπει την απαλλαγή αυτή για τις πρώτες μεταποιήσεις που πραγματοποιούνται εκτός της εκμεταλλεύσεως του παραγωγού ή μέσω εγκαταστάσεων που δεν αποτελούν μέρος του γεωργικού εξοπλισμού αυτής της εκμεταλλεύσεως, όταν το προϊόν της μεταποίησης χρησιμοποιείται στην εκμετάλλευση αυτή», η νομολογία αυτή δεν μπορεί να ισχύσει στη συγκεκριμένη περίπτωση,

πράγματι, δεν μπορεί δικαίως να συγκριθεί το κοινοτικό σύστημα απαλλαγής από κοινοτικό φόρο, το οποίο κατέστη υπό ορισμένες προϋποθέσεις υποχρεωτικό και ενιαίο για το σύνολο της Κοινότητας με ένα μονομερές σύστημα επιστροφής εθνικών φόρων σε ένα κράτος μέλος. Επιπλέον, στόχος της κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά την εισφορά συνυπευθυνότητας είναι να περιορίσει τα διαρθρωτικά πλεονάσματα σιτηρών στην αγορά, γεγονός που δεν ισχύει για την περίπτωση του γαλλικού μέτρου,

- τέλος οι κτηνοτρόφοι-παραγωγοί σιτηρών και οι κτηνοτρόφοι που δεν παράγουν σιτηρά βρίσκονται σε σχέση ανταγωνισμού όσον αφορά τα προϊόντα εκτροφής.

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, οι δικαιολογίες που προέβαλαν οι γαλλικές αρχές δεν μπορούν να γίνουν δεκτές.

V

1. Τα άρθρα 92, 93 και 94 της συνθήκης ΕΟΚ εφαρμόζονται στην παραγωγή και στην εμπορία των προϊόντων για τα οποία χορηγήθηκε η συγκεκριμένη ενίσχυση δυνάμει των διαφόρων προαναφερομένων κοινών οργανώσεων της αγοράς.

Η εν λόγω ενίσχυση παρέχει ιδιαίτερο προνόμιο σε ορισμένους γάλλους κτηνοτρόφους-παραγωγούς σιτηρών. Επιτρέπει να μειωθεί το κόστος εκτροφής για τους κτηνοτρόφους που δικαιούνται επιστροφής. Πρέπει να τονισθεί σχετικά η σημασία των ζωοτροφών στην τιμή πώλησης του κρέατος (από 50 έως 70%). Έχει συνεπώς σαν αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού, μεταξύ αυτών των εκτροφέων και των λοιπών, οι οποίοι δεν δικαιούνται αυτής της επιστροφής τόσο στη Γαλλία όσο και στα άλλα κράτη μέλη.

⁽²⁾ Απόφαση Steineke : υπόθεση 78-76 της 22ας Μαρτίου 1977 (Συλλογή ΔΕΚ 1977, σ. 595).

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. L 173 της 1. 7. 1986, σ. 65.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 229 της 15. 8. 1986, σ. 25.

⁽¹⁾ Landschoot κατά Mera : απόφαση της 29ης Ιουνίου 1988 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

Αυτό το μέτρο μπορεί από τον ίδιο το χαρακτήρα του, να επηρεάσει το ενδοκοινοτικό εμπόριο λόγω του ότι μειώνει το κόστος παραγωγής και αφορά προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο σημαντικού εμπορίου. Το εμπόριο μεταξύ Γαλλίας και των άλλων κρατών μελών της Κοινότητας μπορεί, βάσει στατιστικών στοιχείων για το 1987 (σε χιλιάδες τόνων) να συνοψισθεί ως ακολούθως:

(x 1 000 τόνου)

	Εισαγωγές από τα άλλα κράτη μέλη	Εξαγωγές προς τα άλλα κράτη μέλη	Αυτοτροφοδότηση
Βόειο κρέας	294	209	121,24 %
Χοίρειο κρέας	424	97	81 %
Πουλερικά	40	138	136,57 %

Εξαιτίας του μέτρου αυτού, οι οικονομικοί κύκλοι των άλλων κρατών μελών αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο να σταματήσουν οι εξαγωγές τους λόγω του ότι οι μεγαλύτεροι θα διαθέτουν ευρύτερη προσφορά ζώων γαλλικής καταγωγής έχοντας λάβει αυτήν την ενίσχυση και επιπλέον, με ένα τέτοιο μέτρο, θα αυξηθούν οι ποσότητες που προσφέρονται για εξαγωγή.

Η εν λόγω ενίσχυση πληροί, συνεπώς, τα κριτήρια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης· η διάταξη αυτή προβλέπει το καταρχήν ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά των ενισχύσεων που πληρούν τα κριτήρια που θέτει.

2. Οι παρεκκλίσεις από το ασυμβίβαστο, που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2, δεν μπορούν προδήλως να εφαρμοστούν στη συγκεκριμένη ενίσχυση ούτε εξάλλου τις επικαλέσθηκαν οι γαλλικές αρχές. Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 92, καθορίζουν τους στόχους που επιδιώκονται προς το συμφέρον της Κοινότητας και όχι μόνον προς το συμφέρον ιδιαιτέρων τομέων της εθνικής οικονομίας. Οι παρεκκλίσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται στενά κατά την εξέταση κάθε ενίσχυσης περιφερειακού ή τομεακού χαρακτήρα ή κάθε περίπτωση εφαρμογής καθεστώτων γενικών ενισχύσεων.

Οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται μόνον στις περιπτώσεις που η Επιτροπή μπορεί να διαπιστώσει ότι μια ενίσχυση είναι απαραίτητη για την επίτευξη ενός εκ των στόχων που προβλέπονται σε αυτές τις διατάξεις. Η χορήγηση του προνομίου των παρεκκλίσεων αυτών σε ενισχύσεις που δεν συνεπάγονται ένα τέτοιο αντιστάθμισμα θα επέτρεπε να θιγούν οι συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και να νοθευτεί ο ανταγωνισμός χωρίς αυτό να δικαιολογείται από την άποψη του κοινοτικού συμφέροντος ενώ παράλληλα θα παρείχε αδικαιολόγητα προνόμια σε ορισμένα κράτη μέλη.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη τέτοιου αντισταθμίσιματος. Πράγματι, ούτε η γαλλική κυβέρνηση δε μπόρεσε να επικαλεσθεί γεγονότα ούτε η

Επιτροπή να διαπιστώσει την ύπαρξη λόγων που να επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι η εν λόγω ενίσχυση πληροί τους όρους που απαιτούνται για την εφαρμογή μιας των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Δεν πρόκειται για ενίσχυση που χορηγείται για την προώθηση σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο β) ούτε για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας του συγκεκριμένου κράτους μέλους κατά την έννοια της ίδιας διάταξης.

Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) σχετικά με τις ενισχύσεις για την προώθηση ή τη διευκόλυνση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών καθώς και ορισμένων δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο στοιχείο γ), πρέπει να διαπιστωθεί ότι η ενίσχυση δεν μπορεί να βελτιώσει κατά τρόπο διαρκή τις συνθήκες του οικονομικού τομέα για τον οποίο χορηγείται.

Επιπλέον, μέσω του αποτελέσματος που μπορεί να έχει η ενίσχυση αυτή στην αύξηση των ποσοτήτων κρέατος που παραδίδονται στην παρέμβαση μπορεί επίσης να οδηγήσει στην αύξηση των δαπανών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων.

Ως εκ τούτου, η ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί αντίθετη προς το κοινό συμφέρον.

Συνεπώς, η ενίσχυση αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση λειτουργίας, είδος ενισχύσεων με το οποίο η Επιτροπή είναι καταρχήν αντίθετη λόγω του ότι η χορήγησή τους δεν συνδέεται με όρους ικανούς να δικαιολογήσουν την υπαγωγή τους σε μία από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συνθήκης.

3. Εξάλλου, όσον αφορά τα προϊόντα εκτροφής που υπόκεινται σε κοινή οργάνωση αγορών υπάρχουν όρια στην εξουσία των κρατών μελών να παρέμβουν άμεσα στη λειτουργία αυτών των κοινών οργανώσεων των αγορών που συνεπάγονται ένα σύστημα ενιαίας τιμής, οι οποίες υπάγονται εφεξής στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας.

Η χορήγηση μιας ενίσχυσης αυτού του είδους παραγνωρίζει την αρχή σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν πλέον την εξουσία να αποφασίζουν μονομερώς, σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών, στο πλαίσιο μιας κοινής οργάνωσης των αγορών με τη χορήγηση ενισχύσεων αυτού του είδους.

Ακόμα και αν μπορούσε να θεωρηθεί δυνατή η εφαρμογή παρέκκλισης βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης, η παράβαση που ενέχει η ενίσχυση αυτή ως προς τις αντίστοιχες κοινές οργανώσεις των αγορών αποκλείει την εφαρμογή μιας τέτοιας παρέκκλισης.

4. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης και δεν μπορεί πλέον να χορηγείται.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η γαλλική κυβέρνηση παύει τη χορήγηση ενίσχυσης στους κτηνοτρόφους-παραγωγούς σιτηρών με τη μορφή επιστροφής των ειδικών φόρων και φόρων υπέρ τρίτων εντός του ορίου των 300 τόνων σιτηρών ανά περίοδο εμπορίας και μέχρι την ποσότητα των προϊόντων ιδίου χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στις ζωοτροφές, που αγοράζονται για τις ανάγκες εκτροφής τους.

Άρθρο 2

Η γαλλική κυβέρνηση ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας

απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 4 Οκτωβρίου 1989.

Για την Επιτροπή

Ray MAC SHARRY

Μέλος της Επιτροπής